

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST: LJUBLJANA, KRAJINSKA ULICA 5. — ZEMLJOPIS: 21-22, 22-23, 23-24, 24-25 in 25-26. — Izdaja vsak dan opoldna. Mesečna naravnina 6.— 1. za mesečnino 10 L.
IZKLJUCNO ZASTOPSTVO za oglase in Kraljevino Italijo in koncesija za
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO.

Na pol poti do Moskve

Nov gigantski spopad na odseku med Smolenskom, Bjelojem in Vjasmom — Uničevalne borbe z obkoljenimi oddelki se nadaljujejo na vsej fronti

Berlin, 29. jul. u. Nemci so sedaj v novi veliki bitki uničevanja, ko so dosegli do pol poti med Smolenskom in Moskvo, počela italijanski dopisnik Luigi Milanese. Bitka se razvija na fronti, ki je nad 300 km globoka med Smolenskom, Bjelojem in Vjasmom. Od poteka te bitke zavisi usoda sovjetskega glavnega mesta.

Južnovzhodno od tega predela v pasu Mogilev, kjer sta bili popolnoma uničeni dve ruski diviziji in kjer je bilo ujetih 23.000 vojakov, se je stvoril drugi žep, kjer so številne sovjetske edinice obkoljene.

Med tem, ko hitre kolone napredujejo proti Vjasmu in na avtomobilski cesti proti Moskvi, korakajo druge divizije v nasprotni smeri, da dokončno uničijo obkoljene čete. Ta bitka je važna zaradi števila obkoljenih ruskih vojakov. Druga, to je bitka za Moskvo, katera se je pričela, je odločilnega pomena, ker so Sovjeti vrgli v boj svoje zadnje rezerve in povsem lahko sklepamo, da bo sovjetski odpor kmalu stres.

Vendar se je Rusom posrečilo poslati nadaljnje divizije v prvo črto in treba se je živilo boriti za doseglo zloma boljševškega odpora. Boljševiki se bijejo do zadnjega naboja, četudi je njih položaj brez upen.

V manj kot dveh tednih so Nemci med Smolenskom in Moskvo napredovali za 150 km in so se morali boriti za vsako ped ozemlja. Zdaj so na pol poti do Moskve, toda verjetno bodo hitreje napredovali, ker se nemške kolone lahko gibljejo po avtomobilski cesti in ker je ruski odpor na dneva do dneva slabejši.

V Berlinu pravijo, da bi bilo zmotno primerjati sedanjto bitko bitki v svetovni vojni, kajti tedaj ni bilo mogoče nikoli dosegiti definitivnih rezultatov, predvsem zaradi enakosti borečih se sil. To pot pa se sovjetska armada hitro izrablja in izgublja divizijo za divizijo svojih velikanskih rezerv. Usoda te armade je zapetana sprito velikanskih izgub, ki jih je utrpele. Ni pretirano ratičati, da je že okrog 2 milijona sovjetskih vojakov onesposobljenih za bitko.

Površno bi bilo trditi, da po petem tednu borbe ni več res novega, pripominja »Völkischer Beobachter«, kajti v zadnjih dneh so bili ustvarjeni pogoji za hitro in celotno zmago.

Nemci so osvojili nadaljevačno železniško in cestno križišče, katerega so se Sovjeti dosledno posluževali za dovoz rezerv v prve črte. To zelo škodi položaju čet, ki naj branijo sovjetsko glavno mesto. Sledče podrobnosti kažejo pomen in obseg te dosledne najsilnejše in najbolj krvave akcije!

Naša oklopna divizija, pripoveduje neki vojni poročalec, je pred mestom K., ki ga Sovjeti branijo z dvema baterijama največjega kalibra, s katerima obvladujejo dohodno cesto. Ure in ure se borita naša in sovjetska artilerija in Rusi streljajo dokaj dobro. Pojavijo se tudi sovjetski bombniki, katere požemojo naši lovci v beg. Tanki in napadalni oddelki dobre ukaz za napad, toda sovjetskih ogenj je tako silen, da ne morejo napredovati. Zato se nadaljuje delo uničevanja s pomočjo topništva, ki je odsele učinkovitejše, kajti izvidniška letala so odkrila položaje ruskih baterij in vodijo streljanje naših topov največjega kalibra. Po štirih urah bombardiranja umolknejo vse sovjetske baterije in napadalni oddelki spet podvzamejo prekinjen napadalni manever. Računati pa moramo z izbranimi sovjetskimi

skimi strelci, ki so se ugnedzili na visokih drevesih. Mnogo tovarjev pada pri poizkušu, da bi dosegli gozd pred mestom, toda drugim se posreči vdreti v gozd in pregnati iz njega s pomočjo metalcev planenov sovjetske vojake. S tem je bil napad na mesto K. omogočen. Po dveh dneh je mesto v naših rokah.

Nemško vojno poročilo

Is Hitlerjevega glavnega stana, 28. julija d. Nemško vrhovno poveljništvo sporoča:

Bitka pri Smolensku se bliža svojemu uspešnemu zaključku. Vsi poskusi, da bi se preprečilo uničenje obkoljenih sovjetskih armad, so bili preprečeni.

V Ukrainski prodira zavezniške čete kraj težavnim prometnim razmeram za umikajočim se sovjetskim neovirano naprej.

Na finskem bojišču so nemške in finske čete kraj žilavemu sovjetskemu odporu zavzete novo ozemlje.

Severni odsek

Berlin, 29. julija d. Dne 27. julija so finske čete, kakor se doznavata iz verodostojnih virov, odbile boljševske formacije v sektorju Gangoe. Rdeči so se skušali izkrcati na dveh krajinah obale in so tedaj utrpreli hude izgube. V teh borbah so Rusi izgubili tudi obilen vojni materijal. Po potročilu nemške uradne agencije se je neka nemška oklopna divizija spopadla v jutru 26. julija s sovjetsko oklopno edinočico v južnem sektorju fronte. Po hudi bitki so Nemci strili srdit sovjetskim oddelkom. Posrečili se jim je uničiti 30 sovjetskih oklopnih avtomobilov.

Uničena sovjetska divizija

Berlin, 29. julija d. Vzhodno od Vjasma je nemška divizija dne 26. julija uničila eno sovjetsko divizijo, ki je pripadala svetim silam, katere je sovjetski zbral v tem

sektorju. V istem sektorju je neka druga sovjetska divizija uničila 83 tankov in 8 baterij.

Krvave borbe okrog Smolenska

Berlin, 29. julija d. Sovjetski poskusi, da bi odstranili obkolitev v sektorju Smolenska, so se izjavili v najbolj krvavimi izgubami za sovjetsko. Ugotovljeno je bilo, da so tudi na tem sektorju delovali posebni sovjetski oddelki, ki so pod direktnim poveljstvom političnih komisarjev in katerih glavna naloga je preprečiti umik v napadnih uporabljenih čet. Ti oddelki so oboroženi s strojnicanami.

Ukrajinska fronta

Ukrajinska fronta, 29. jul. s. Ukrajinski dopisnik agencije Stefani javlja:

Pohod za osvoboditev Ukrajine se na vseh odsekih zmagoval nadaljuje. Sovjetski odpor, ki je bil posebno ostr in zadnjih dneh, je povsod zlomljen ter je samo povečalo število izgubljenega moštva in vojnega materiala s strani sovjetrov. Nemške motorizirane in oklopne čete in v nekaterih odsekih tudi rumunske čete so dosegale nad 200 km globoko v sovjetsko ozemlje. Dnister se zdaj leše kot oddaljeno zaledje, na obrežju Buga pa že čakajo drugi objekti.

Pohod zavezniških čet je povzročil močen moralni učinek na sovjetsko. Zasedba Balte, bivše prestolnice moldavsko-sovjetske republike, je silno vplivala na sovjetsko četo. Ruski ujetniki so izpovedali, da so politični komisarji smatrali Balto kot nepremagljivo ter so ukazali svojim četam, da se morajo boriti proti nemškemu prodiranju z lastnimi trupli. Po padcu Balte, ki jo je zavzela ena sama nemška divizija, je popusti pogum v sovjetskih vrstah. Več političnih komisarjev je bilo umorjenih. Med rumunskimi četami, ki operirajo na ozemlju bivše moldavsko republike, so se izkazali posebno planinski bataljoni, ki so pač prevallili nad 50 km na dan.

V južni Besarabiji

Berlin, 29. julija d. Predvčerajšnjim je neka nemška divizija, ki opera na južni Besarabiji, predala Stalinovo črto. Z državnimi napadi so nemške čete srdit sovjetskih odpor in zavzeli 21 velikih bunkerkov ter neko močno utrdo.

Množestveni napad na Moskvo

Stockholm, 29. jul. d. Kakor je objavil davi moskovski radio, so preteklo noč nemška letala izvedla zopet množestveni napad na Moskvo. Cenijo, da je v napadu sodelovalo 140 do 150 bombnikov. Kakor po navadi, trdi moskovski radio, da je protiletalska obramba napad odbrila ter da je samo 4 ali 5 nemških letal prodrla nad Moskvo samo. Sovjetsko poročilo tudi trdi, da je bilo 9 nemških bombnikov sestreljenih, med ruskimi nočnimi lovci pa da ni bilo izgub. Sovjetsko poročilo prizna, da je padlo več bomb na Moskvo, prav pa, da so bile zadele samo stanovanjske hiše ter da so bili požari hitro pogašeni. Med prebivalstvom je bilo manjše število žrtev.

Ponovni letalski napadi na pomorsko oporišče La Valletta

Izjavljenci sovjetski napadi na fronti pri Tobruku — Delovanje topništva na ostalih odsekih

Glavni stan Oboroženih Sil je objavljal dne 28. julija naslednje 419. vojno poročilo:

V noči na 28. so naša letala znova bombardirala pomorsko oporišče La Valletta na Malti.

V severni Afriki je sovjetski vodilni odsek pri Tobruku znova poskusil napasti našo postojančko, a je bil gladko zaustavljen in prisiljen v umiku. V odseku pri Sollumu delovanje topništva.

Sovjetska letala so zopet napadla Ben-gazi.

V vzhodni Afriki delovanje topništva na obih stranch v odseku pri Uukfetiju vzbudil v Italiji globoko zadosevanje, ki je toliko bolj upravljeno, kolikor posamezne akcije te vrste predstavljajo tradicijo italijanske vojne mornarice. List so spominja junaskača Constantza Ciana, ki je napadel v preteklem marcu Sudanski zaliv.

»Völkischer Beobachter« piše v svojem rimskem dopisu, da je presenetljiv zaključek zadnjih italijanskih akcij v Sredozemlju vzbudil v Italiji globoko zadosevanje, ki je toliko bolj upravljeno, kolikor posamezne akcije te vrste predstavljajo tradicijo italijanske vojne mornarice. List so spominja junaskača Constantza Ciana, ki je napadel v preteklem marcu Sudanski zaliv.

Bombe na Odeso

Berlin, 29. jul. d. V noči na ponedeljek so nemška bojna letala ponovno napadla Odeso. Bombe so pogodile pristaniške mazrove in so povzročile več požarov.

Finska prekinila diplomatske odnose z Anglijo

Stockholm, 29. jul. d. Kakor javlja uradno poročilo iz Londona, je izročil finski zunanji minister angleškemu poslaniku v Helsinkih memorandum, v katerem ugotavlja finska vlada, da zaradi udeležbe Finske v sedanji vojni ob strani Nemčije

vzdrževanje diplomatskih odnosov med Anglijo in Finsko ni več možno. Na izrecno vprašanje angleškega poslanika, ali pomenu ta izjava prekinitve angleško-finskih diplomatskih odnosov, je odgovoril finski zunanji minister pritrilno.

Nova provokacija Argentine

Na zahtevo argentinskega parlamenta je bila na letališču zaplenjena nemška diplomatska kurirska pošta

Berlin, 29. jul. d. Kakor javlja uradno poročilo iz Buenos Airesa, je Argentinija zagrešila proti Nemčiji novo dejanje v nasprotju z mednarodnimi zakoni. V smislu nekega sklepa argentinskega parlamenta so bile na letališču v Cordobi v Argentini zaplenjene tri vrečne nemške diplomatske kurirske pošte, ki je bila z nemško poslanistvo v Ljubljani poslana v poslanstvo v Buenos Airesu. Na takojšnji protest nemškega poslanika je letalska družba, ki opravlja prevoz na tej progi, sporocila, da je bila nemška kurirska pošta zaplenjena na zahtevo preiskovalnega odbora argentinskega parlamenta. Vreča so bile odstranjene

z letala tik pred odhodom letala iz Cordobe v Buenos Aires. Nato so bile s posebnim avtomobilom prepeljane v parlament v Buenos Airesu.

Nemški poslanik je zaradi tega dogodka po nalogu svoje vlade vložil takoj najostrejši protest pri argentinski vladi ter zahteval vrnitev diplomatske pošte.

V nekaj dneh je to že druga provokacija Nemčije z argentinsko strani. Nedvomno so bili ti incidenti povzročeni ob vojnih hujščakov v Zedinjenih državah, katerih agenti si prizadevajo, da izvajajo pritisak na južnoameriške države ter jih hujškajo k protipravnim dejanjem.

Zasedanje tajnega sveta v Tokiju

Razpravljaj je o ratifikaciji japonsko-francoskega sporazuma glede Indokine

Tokio, 29. jul. d. (Domej) Včeraj dopoldne ob 10. je bila v cesarski palaci izredna seja japonskega tajnega sveta. Na dnevnem redu je bila razprava o ratifikaciji novega japonsko-francoskega sporazuma glede Indokine.

Tokio, 29. jul. (Domej) Kakor javlja iz Tencina je mandžurska vlada odredila zaporo angleških in ameriških dobroimetij na ozemlju Mandžukua, kot protukrep proti zapori mandžurskih dobroimetij v Zedinjenih državah v Angliji.

Tokio, 29. jul. Novozelandska vlada je obvestila japonsko vlado, da v predvidenem tremesečnem roku odpoveduje svojo trgovinsko pogodbo z Japonsko.

Washington, 29. jul. d. Angleški veleposlanik lord Halifax je včeraj posetil pod-

tajnika za zunanje zadeve Wellesa ter je imel z njim daljši razgovor. Halifax je nato izjavil novinarjev, da je govoril z Wellesom o položaju na Daljnem vzhodu v zvezi z novimi dogodki v Francoski Indokini. Proučen je bil tudi položaj v zvezi z gospodarskimi ukrepi, ki sta jih podvzeli Anglija in Amerika proti Japonski.

Sumner Welles je izjavil na konferenci, da zavzemata ameriška in angleška vlada identično stališče glede položaja na Daljnem vzhodu. Vlada Zedinjenih držav pa bi podzvala, če budi tudi južnoameriške države podvzete slične ukrepe proti Japonski. Welles pa je pripomnil, da prepuščajo Zedinjene države glede tega južnoameriškim republikam popolno svobo-

do akcije.

Zapadna fronta

Berlin, 29. avg. d. O operacijah na zapadni fronti poroča nemško vrhovno poslovstvo:

Kot povračilo na ponovne napade angleških vojnih letal na stanovanjske predele nemških mest je nemško letalstvo ponovno bombardiralo angleško prestolnico. Zahodno obalo je torpedo z letala zadel veliko trgovska ladja.

Sovjetski so niti podnevi niti ponori priletel nad nemško državno ozemlje.

Sovjetski diplomati se nočno vrni v Moskvo

Carigrad, 29. jul. s. Skupina sovjetskih diplomatov, ki se trenutno mudri v Turčiji, je sklenila, da ne bo potovala dalje v Moskvo. Turška vlada je odredila, da morejo sovjetski diplmati, ki se nočno vrni v boljševiški paradiž, ostati do konca vojne v Bolgariji.

11 francoskih ladij interniranih v Turčiji

Carigrad, 29. jul. s. Anatolska agencija poroča, da je bilo enajst francoskih ladij, ki so pribazele v Aleksandretu, razoreženih in internir

Eksc. Visoki Komisar v gospodinjski šoli v Mali Luki

Veliko zanimanje Eksc. Visokega Komisarja za vse probleme našega kmetijstva

Trebnje, 28. julija.
V nedeljo je Dolenska zopet svečano sprejela Eksc. Visokega Komisarja Emilia Graziolija, ki je s svojo ljubljivo gospodinjsko šolo v Mali Luki pri Trebnjem. Velika Loka, kjer je sedež občine in ki ima v svojem področju vzdorno pokrajinsko posestvo ter gospodinjsko šolo Mali Loka, je bila v nedeljo vsa v zastavah. Ob vsej poti od državne ceste proti Veliki Luki na Mali Loko pa so stali v špalirju loški, čateški in Šentloverni gasilci, sami može in fantje, naši dolenski gospodarji. Tudi Mali Loka, kjer stoji grad z lepo urejeno šolo, je bila slavnostno okrašena. Državne in fajistične zastave z liktorskimi znaki so plapolale na gradu in drugih poslopjih.

Na Mali Loku so že pričakovali visokogosta okrajni načelnik Ivo Ban, načelnik Fašistične stranke v Trebnjem Comar Renato, voditeljica šole Hedvika Puntar, župan Franc Bukovec in duhovnik svetnik Franc Koželj. Iz Novega mesta je prisel sreski načelnik dr. Otto Griselli s spremstvom. K sprejemu se je zbral tudi mnogo občinstva z uniformiranimi gasilci in narodnimi nošnami iz Trebnjega.

Pričrno dobrodošlico je izrekel Visokega Komisarju okrajni komisar Ban in mu predstavil navzoče. Visokega Komisarja je pozdravil tudi okrajni načelnik dr. Griselli Sopraga Visokega Komisarja, ki sprejela krasen šopek dolenskega cvetja. Takoj po sprejemu si je Visoki Komisar ogledal obširne gospodarske naprave gospodinjske šole. Najprej si je ogledal notranjost građice, kjer so stanovanja učiteljstva in gojenik. Lepo urejeni prostori, jedilnice, spalnice, kuhinja in sprejemnica so napravile na Visokega Komisarja najboljši vtis. Zanimal se je za vse podrobnosti, zlasti pa za ustroj šole. Vodstvo šole ga je o vsem podrobno informiralo. Po ogledu grajske

kapela je odšel Visoki Komisar na vzorno urejen zelenjadni vrt, o katerem se je izrazil zelo poahljivo. Po ogledu vrtu mu je bila razkazana moderno urejena kurnica, kjer goji šola perutinovo štajersko pasme. Z velikim zanimanjem je Visoki Komisar sledil razlagi o vzgoji dobre jajčarice in se je zanimal za naprave in pripomočke umetne valinice in avtomatične kontrole nesnosti jajčaric. Sledil je ogled hlevov in živine. Mogični hlevi v gospodarska poslopija so bila v najlepšem redu. Polni hlevi izbrane plemenske živine montafonske pasme pričajo, da šola polaga veliko važnost na dobro vzroje goveje živine v takšnjem okraju. Le žal, da posamezni kmetje še ne zmorenje visokih gradbenih stroškov za napravo modernih hlevov in urejenih gnojišč ter končno niti ne za novo plemenske montafonske živine, ki se je izkazala v naših krajih za najprimernejšo. Po zagotovilu Visokega Komisarja pa se bo takoj pričelo po načrtom programu resevat tudi to vprašanje naših dolenskih kmetij. Ogledu živine je sledil ogled prašičev. Lepi prašiči so vzbudili splošno pozornost. Od najmlajših dojenčkov do izrednih šperharjev, vse pa s pisanim rodomi nad vsako stajo je vzbujalo veliko pozornost Visokega Komisarja, ki je bil vidno zadovoljen nad tako skrbno urejenostjo. Tudi konjušnica z lepimi težkimi, srednjimi in lahkimi konji je bila predmet njegove pozornosti. Pravo veselost pa so pri ogledu vzbudili ovce in ovni, ki imajo na šoli po ločenih oddelkih stajo zase.

Končno si je Vis. Komisar ogledal še gospodarska poslopija in prostore nove šole. Vse zanimanje v tej novi zgradbi, ki se še delo dokončuje, je bilo za takino in prednico s starimi stavbami, kjer je voditeljica šole navzad takoj stekala nekaj nftk.

Visoki Komisar je odšel potem med ljudstvo, zbrano pred gradom. Za vsakogar

je imel prijazno besedo in vsi so ga navdušeno pozdravljali.

Delj čas se je visoki gost zadržal v razgovoru z gasilci, za katere je pokazal vse razumevanje. Visoki Komisar je izjavil, da bo gasilstvo v najkrajšem času reorganizirano in da bodo tudi podeželske gasilske čete opremljene z modernimi priravami, ki jih zahteva sodobna gasilska služba za uspešno udejstvovanje v primeru požara ali drugih potreb, kjer je potrebna intervencija gasilcev. Končno je Visoki Komisar izročil večje zneske za gasilske čete po dnu. Velika Loka in za občinske revere iste občine.

Napoaled je Visoki Komisar izjavil voditeljice šole, da bo z vsemi sredstvi podpiral delo šole, ki ima važno nalogo pravljati mladi kmečki načrta za bodoče gospodinje in da bo po potrebi podprt delo šole z gmočnimi sredstvi tudi izven obdobje proračunskega kreditov. Treba je misliti na take šole, je dejal Visoki Komisar, kajti te šole služijo skupnosti za napredek prebivalstva pokrajine. Pri razgovoru glede položaja delavstva na tej šoli je Visoki Komisar izjavil, da morajo imeti delavci vse pravice, ki jim gredo. Posebno morajo biti v tem pogledu za zgled državnih zavodov, kakor je zavod te šole, kajti skrb za delavstvo mora biti vedno najnajnejša in prva. Delavstvo je s hvaleznostjo sprejelo besede Visokega Komisarja in ga navdušeno pozdravljali.

Po zakusu, ki je bila Visokemu gostu in njegovem ljubezni gospe soprogi, kakor tudi ostalem spremstvu servirana v grajski jedilnici in kjer so bile izrecene izmenjane še mnoge misli za izboljšanje dolenskega gospodarstva, se je Visoki Komisar poslovil od gostoljubne Male Loke ter se je z gospo in spremstvom odpeljal v Štajersko, kjer je bil ogled samostanskega posestva in naprav.

klonjena avtonomija tretjega maja in z njeno priznana svoboda naši pesmi in besedi. Spomin se je tudi med letom umrlih ustavnih in rednih članov. Zborovalci so počastili njihov spomin.

Marijina tajnica Olga Pelanova je podala pregledno tajniško poročilo, ki kaže, da je bil Ljubljanski zbor tudi v preteklem letu precej delaven, klub vsem dogodkom. Pač pa ni bilo koncertov na deželi. V Ljubljani so posamezne pevske zbori društva bodisi mešani, ženski ali moški, nastopili devetkrat. Spomladni so se pripravljali na velik stilni koncert, ki ga pa niso mogli prirediti, ker je vse delo za nekaj tednov zastalo zaradi izrednih dogodkov. Meščani pa so se dobro spominjajo lepega društvenega koncerta, ki je bil prirejen v začetku meseča. Peli so v korist Rdečega križa.

Da je društvo precej močno, nam kažejo tudi številke same na sebi, ne le njegovi uspehi. Steje 17 častnih, 218 ustanovnih, 84 podpornih in 60 rednih članov. Zbor je imel 90 pevskih vaj. Bilo je 10 vaj moškev, 13 ženskih vaj in 67 mešanega zbara. — Tajniško poročilo so še izpopolnili drugi funkcionarji, blagajnik L. Lombar — njegovo poročilo kaže, da društvo dobro gospodari klub skromnim dohodkom — dalje arhivar Joško Jamnik, gospodar J. Petrič in pevovodja Dore Matul. Iz arhivarjevega poročila je razvidno, da se je arhiv v preteklem letu obogatal za 644 partitur, tako da šteje skupno 8352 partitur, 389 moških zborov, 254 mešanih in 34 ženskih. — Tudi pevovodja je z živo besedo izpodbijal pevcev k nadaljnemu delu ter naglašal posebni pomen pesmi v našem času.

Zborovalci so izkazali odboru zaupanje z razrešnico, potem pa še, da so ponovno izvolili ves dosedanjši odbor. — Vsi sklepi so bili sporazumi in sploh je vladalo na občnem zboru prisreno, bratsko razpoloženje prave pevske družbe. Končno je pevce še pozdravili častni predsednik dr. A. Švigelj, ter jih izpodbijal, naj ostanejo zvesti lepi pesmi.

Dobrodeleni vojaški koncert

V Hrvatskem domu v Karlovcu je preredila italijanska posadka ob načeločnosti Poveljnika II. armade generala Ambrosia koncert vojaške godbe v prid mestnih reževez. Občinstvo je dvorano napolnilo do zadnjega kotička in je z odobravanjem sprejelo obširen spored, ki se je pričel z italijansko, nemško in hrvatsko himno. V imenu mesta se je Eksc. Ambrosiu zahvalil župan dr. Franjo Dejak.

100. il centésimo
1000. il millesimo
zadnji — l'ultimo

»Z vrstilnimi števnikli izražamo tudi ulomke. Samo polovica je „la metà“, „il mezzo“, ostali ulomki so pa čisto načadni vrstilni števnikli: tretjina — il terzo, četrtnina — il quarto, petina — il quinto, desetina — il decimo in tako dalje...«

»Dzaj imamo sedmi mesec — kako bi se to reklo?« je vprašala gospa Piškurová.

»Sedmi mesec — il settimo mese. Mesecev vam še nisem povedal?«

»Ne!«
»O, lej si no. Jih bom pa zdaj napisal.«

Januar — gennáio (izg. džennájo)
februar — febbraio
marec — márho

april — aprile
maj — maggio (izg. máddžo)
junij — giugno (izg. džúño)

julij — luglio (izg. luljo)
avgust — agosto

september — settembre
oktober — ottobre

november — novembre
december — dicembre

»Ali je vse prav, gospod Ovca?« je vprašal gospod Piškur. »Le poglejte, dokler vas še imamo. Kdaj pa greste na dopust?«

»Morebiti že pojutrišnjem.«

»O! Non avréte molto tempo di far il vóstro baúle,« je rekel Bolči.

»È vero. Però prenderò le cose più necessarie.«

Čudno, gospod Ovca je sam vzel svinčnik in list papirja in začel pisati.

»Prenderò; je guánti — rokavice, il péttine — glavnik, per pettinársi i capelli (pazil: il cappello pomeni klobuk!), il falsoleto — robec, la spazzola — krtača, per spazzoláre gli ábiti e d'altre per spazzoláre le scárpe, e la spazzola di denti (il dente — zob).«

»Prendréte tútte quête cose nel vóstro baúle?«

»Si. Prenderò naturalmente anche del sapone.«

»Zakaj je rekel gospod Ovca del sapone?« je vprašala gospoda Piškurová.

»Ker ne bo vzel s seboj vsega mila,

kar ga je, ampak samo delček, samo košček, nedoleno količino. «Del» je delni člen. Kaj se na primer pravi:

Dajte mi (nekaj) kruha?«

»Dátemi del páne.«

»Seveda. Dajte mi jabolk!«

»Dátemi dei páomi. Dajte mi hrušk — dátemi délle pére.«

»Prav dobro. Dajte mi vode?«

»Dátemi dell'áqua. Kaj se pravi predmet?«

»Koristen?« je vprašal gospod Piškur.

»Predmet — l'oggéto, koristen —

Slovenski Naročnički časopis

Velika udeležba na ljubljanskem velesejmu

Poletična vozinja za razstavljalce in obiskovalce

ter za prevoz razstavnega blaga

Velika udeležba na ljubljanskem velesejmu

Poletična vozinja za razstavljalce in obiskovalce

Ljubljana, 29. julija.

Letošnjega ljubljanskega velesejma, ki se bo vršil od 4. do 13. oktobra na pobudo Visokega Komisarja, se udeleže največja nacionalna podjetja. Prometni Minister je dovolil 50% znižanje voznine za potovanje razstavljalcev in obiskovalcev ter za prevoz razstavnega blaga.

Svojo udeležbo so že prijavila znana velika podjetja Fiat, Sna Viscosa, Agip, Breda, Ansaldi, Montecatini, dalje Točna režija, Erba, San Pelegri, Goriška pokrajina, Italijanska Federacija agrarnih zajednic, Nacionalna Federacija pokrajinskih agrarnih združenj ter mnoga druga industrijska podjetja ter trgovske družbe.

Nov udarec Rooseveltovim načrtom

Sporazum med Francijo in Japonsko glede Indokine je prekrižal anglo-ameriške načrte na Daljnem vzhodu

Berlin, 29. jul. s. Japonska akcija glede na Indokino, ki se razvija v popolnem spec-

razumu s francosko vlado, je še vedno predmet velike pozornosti berlinskega ti-

ska, zlasti kolikor se tiče ameriške agresi-

sive politike v odsek, kjer se je s po-

močjo Anglije ozirala tudi po drugih ciljih.

Sporazum med Japonsko in Francijo glede na Indokino, piše »Völkischer Beobachter«, je povzročil globok vtis v Rooseveltov Ameriki in Angliji, kjer je takoj nastala divja reakcija proti temu sporazumu, ki je v resnici samo v interesu miru. Japonska je dokazala, da zna naglo storiti vse za obrambo prostora v Vzhodni Aziji. Japonska je zadal nov udarec Rooseveltovim načrtom.

Novih osem milijard za oboroževanje Amerike

Washington, 29. jul. d. Reprezentančna zbornica je včeraj odobrila za ameriško vojsko, mornarico in za gradnjo novih la-

di kredit 8 milijard dolarjev.

Carmona na Azorih

Lisbona, 29. jul. d. Portugalski predsednik Carmona je imel po prihodu na Azore govor, v katerem je poučaril zvestobo prebivalstva Azorov do Portugalske. Dejal je drugim:

Tu na Azorih je Portugalska, s svojimi ljudmi, jezikom, z vsemi vezmi, ki utrujujo edinstvo portugalskega naroda,

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Torek, 29. julija: Marta

DANAS JE PRIREDITEV

Kino Matica: Odpuščanje

Kino Sloga: Lucifer

Kino Union: Beneške spletke

Veseli teater: ob 20.30 v Delavski zbornici

DEZUKNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trn-

koczy ded., Mestni trg 4, Ustar, Šelen-

burgova ulica 7.

Dražba knjižnice Alphona Daudeta

In pariškem hotelu »Drouot« je bila ne-

